

Minu aasta Räpinas

Aasta 1991, augusti viimased päevad. Asun aiandusagronoomia esimese kursuse õppijana praktikamajja mustsõstra pistoksi lõikama. Kedagi ei tunne, eelseisva ees on ootusärevus ja pisuke hirm, et kuidas hakkama saan. 2017 august, viimane dekaad — astun üle oma armsa, kuid kõvasti paremasse seisu kõpitsetud koolimaja ukse — õpetajana. Mälestused vilksavad igal korrusel. Seekord on juba neid, keda tunnen ning kes mindki mäletavad. Ootusärevus ja pisuke hirm, et kuidas hakkama saan, on aga ka seekord kohal. Mul on tänaseks liiga vara vaadata tagasi ja teha kokkuvõtet, et kuidas läheb. See vajab settimist ning ega aasta polegi veel ju läbi. Ma tahan siinkohal väljendada siirast tänu väga toetava vastuvõtu eest neile, keda tundsin aga ka neile, kellega kohtusimegi esmakordselt õppeaasta alguses. Täna õpetaja Sirje Toodingut, kes oli minu kursusejuhendaja ning nüüd mulle

mentoriks. Mul on hea meel, et olen maastikuehituse õpetajate väga tugevas seltskonnas, kuhu kuuluvad praktikud, pikaajase erialase kogemusega, abivalmid, toetavad ning mitte vähem tähtsa asjaoluna — minuga sarnase huumorimeelega inimesed. Siin koolis on mitmeid toredaid ettevõtmisi, millest olen saanud ka ise osa võtta. Näiteks reisilõunad ja kogu kollektiivi kaasav talveseminar, ka kevadine talgupäev oli muljetavaldav ettevõtmine. Nagu öeldud — teekond on olnud tempokas, aga lühike. Kindlasti on palju toredat, väljakutset esitavat ja üllatavat veel ees, millega tuleb kohtuda nii isiklikult, meeskondlikult, kui kogu koolirahvaga. Soovin tervitada ka õpilasi, kes on minu esimese õpetaja-aasta „katsejärestena“ kenasti vastu pidanud. Edu, jõudu, jaksu meile kõigile!

Tiina Länkur, kutseõpetaja

Foto: V. Truija

Maastikuehitajad võistlesid Helsingi kevadmessil

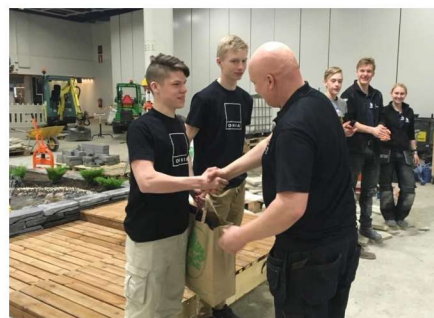
14.-15. aprillil Helsingis toimunud Kevadmessi raames võtsid aianduskooli maastikuehitajad **Markus Vainu** ja **Ilmar Jürisaar** mõõtu Soome maastikuehitajatega. Poiste esimese ühise võistluse tulemuseks tubli 2. koht, kusjuures esikohast jäadi maha napi viie punktiga. Võistlusobjekt sisaldas viit tüüpi kive, kahetasandilist nurgateras-

si, kivimüüri, väikest veesilma ja taimi. Markuse ja Ilmari juhendajateks sel võistlusel olid Mairold Mänd ja Raili Laas.

Palju õnne meie tublidele õpilastele!

Lüüli Kiik, infospetsialist

Foto: R. Laas

Mis tehtud ...

4.4	Aednike päev
23.-27.4	Avasta Aianduskool
3.-4.5	Noor Meister 2018

... mis teoksil

18.5	Noor Aednik 2018
26.5	Hea Kooli Päev
31.5	Floristi päev
7.6	Keskkonnapäev
29.6	Lõpuaktus

TÄNASES LEHES: Savisaarel külas! Kurgid purgis! *Icelandic turf house*! Jegori unistused! Õpetajad laias maailmas! Kastid Kadriorgu! Õppereis krematooriumi ja Itaalia kalmistukultuur! Mäluga mängimine! ... ja palju muud huvitavat!!!

Eesti parimad floristid ja maastikuehitajad õpivad Räpina Aianduskoolis

Aianduskooli floriste ja maastikuehitajaid saatis kutsevõistlusel **Noor Meister 2018** suur edu.

Floristide võistluse kolm paremat on kõik Räpina Aianduskooli floristi eriala õpilased:

I koht **Kelli Piholaan**,
II koht **Darina Plyushko**,
III koht **Tuuli Matikainen**.

Maastikuehitajate võistluse kaks esimest kohta tuli Räpina Aianduskooli:

I koht **Markus Vainu**,
II koht **Kätlin Kiima**.

Kolmandale kohale tuli Elke-Eliise Robam Luua Metsanduskoolist.

Õnnitlused parimatele noortele meistritele ja nende juhendajatele!

Lüüli Kiik,
infospetsialist

Fotod: K. Toom

Parim florist — Kelli Piholaan

Kätlin ja Markus — TEHTUD!

Darina kimpu meisterdamas

Maastikuehitajad võistlustules

Darina, Kelli ja Tuuli autasustamisel

Kätlin ja Markus pjedestaalil

Reis Soome aiandus- ja sisustusmessile

Vahel on vaja väljakutsed vastu võtta isegi siis, kui sa selleks päris valmis pole. Ilmselt just sarnaseid mõtteid mõlgutasid paljud meist, kes me olime teel Soome aiandus- ja sisustusmessile.

Meie kursust ootas ees seiklus, mille peaosalised olime me ise koos oma valmistatud karkassidega ning ärevusest põksuvate südametega.

Laupäevane päev möödus messil ringi uudistades. Ehkki imetlesime ka uusi trende sisekujunduses, olime suuremalt jaolt ikka aiandusteemade keskel. Igaühel olid omad soovid, mõtted ja ootused. Enamus meist tiirles siiski ümber võistlejate, kes väga süvenenult oma ideid ja mõtteid võistlustööks vormisid. Meie olime kaasa elamas ja põialt hoidmas meie õpetaja Pillele ning ka Airele. Eestlastest oli veel võistlustules Ahti Lyra.

Seistes ja vaadates, kuidas meie õpetaja seal endast parimat andis, süvenes nii mõnelgi ebakindlus järgneva päeva ees, kus meie ise pidime oma oskused mängu panema. Võistleva õpetaja tööd jälgides tekkis küsimus, kas meie kohalolek innustab või pigem häirib – selle ju unustasime enne välja uurida. Kindlasti ei saaks hakata võistleja käest mingeid küsimusi küsima, sest see lõhuks mõttelõnga, olid enamus veendunud. Innustavaid ja tunnustavaid toetusavaldusi ehk võib ju lubada. Kui võistlustööd olid tehtud, saime uurida õpetaja Pille käest, kuidas ja mis ja miks.

Pühapäeva hommikul jõudis kohale reaalsus, et just täna teeme meie oma käe valgeks Soomes ja valmistame lillekimpe oksjoni tarbeks. Poole tunni jooksul pidime andma endast parima ja realiseerima kõik omandatud teadmised ning oskused. Lisaks sellele rõhus õlgu mõte: „Ei tohi oma õpetajatele piinlikkust valmistada!“

Teadsime seda, et nad ei jäta meid hätta, kui peas kõik ärevusest kokku jookseb. Nagu imevael ilmusid õpetajad ja tegid väikese ääremärkuse või viitava vihje täiesti õigel hetkel.

Pool tundi kadus kiiresti – õpetaja vaikselt teavitust, et hakkame lõpetama – ja juba oligi esimene kimp valmis ning oksjon algas. 5...10 ja kuni 25 euroni ning sealt veel suuremaks tõusid kimpude hinnad.

Enne meie etteastet esinesid oma oskustega lilleseadmise vallas ka Eesti Floristikakooli õpilased. Meil oli võimalus neid rõõmuga jälgida ning midagi kindlasti ka kõrva taha panna.

Piildlesime eelnevalt ka lillevalikut, mis oli küllaltki paljulubav. Igaüks proovis oma ärevust erineval viisil taltsutada. Kes suutis mõelda, et see on nagu kiire naistepäev või see on lihtsalt üks tellitud lillekimp, mille valmistamiseks on aega antud 30 minutit.

Meie etteaste kümnete ja kümnete silmapaaride ees läks meie endi arust üsna ladusalt ja sujuvalt. Saime oma kimbud valmis, kes suurema, kes väiksema. Kui alguses oli kartus, et mõni kimp jääbki oksjonil ostmata, seda siiski ei juhtunud. Kõik müüdi alghinnast kõrgemalt.

Ja ongi kõik läbi ja möödus – kolm kimpu tehtud. On suur pingelangus, käed ei värise ning hinges on suur rahulolu: tehtud see ongi!

Siinkohal tahaks tänada õpetaja Indrek Kaelit, kes nägi meiega vaeva, ning kellega koos said lõpuks kenad ja asjakohased karkassid tehtud. Tänu selle aususe ja otsekohesuse eest, millega õpetaja Indrek meid ikka ja jälle raputab! Ning aitäh õpetaja Jakobile ääretult hea eeskujule, kuidas lilleseadet tehes säilitada enda ümber esteetiliselt kaunis töökeskkond, oleme seda tema puhul alati imetlenud ja jäämegi imetlema! Tänu õpetaja Leilile meeletu optimismi ja energia eest, millega ta meid innustas ja tagant torkis! Ning aitäh õpetaja Pillele, tänu kellele me nägime, kuidas on olla võistlustules sadade ja sadade silmapaaride ees.

Nii lahe, et me peaaegu kogu koosseisuga välisreisile saime minna ja kogesime nii laheda ja julgust juurde andvat võimalust – see oli suurepärane! Nüüd on enam kui kindel, et kõik on võimalik – kuni võiduka lõpuni.

Kaja Rasmann, FL16-42-M

Fotod: I. Kaeli

Kristina Suzi kimpu tegemas

Osalesin Helsingi lahtistel lilleseade võistlustel, mis toimusid 14. aprillil Helsingi kevadmessi raames. Koos oli 22 lilleseadajat erinevatest riikides, sealhulgas kolm eestlast: mina, Ahti Lyra ja meie endine õpilane Aire Reenumägi. Kõik võistlustööd olid üllatus-tööd ehk saime ülesande ja lilled alles võistluspäeva hommikul teada. Minu eesmärk oli minna sinna kogema teistsugust võistlusolukorda ja panna enast proovile. Võin öelda, et õppisin palju ja sain kogemuse, mille abil saan tulevikus juhendada õpilasi enne võistlust.

**Pille Peterson,
floristika eriala juhtõpetaja**

Aedniku hingega Jegor Dejev

Jegor Dejev, teise kursuse õpilane, on aianduse teadmistega paljudele silma jäänud, mistõttu paluti mul temast ajalehte kirjutada.

Jegor on Viimsist pärit noormees, kel on pisikene aed, aga see-eest väga suured teadmised aianduse valdkonnas.

Kuidas sa sattusid aianduse erialale ja Räpinasse?

Aianduse vastu on olnud minul huvi alates teisest eluaastast või isegi varem. Juba selles vanuses üritasin aidata emal suvelilli rõdukastidesse istutada. Vanusega on see huvi aina kasvanud. Räpina Aianduskooli tahtsin tulla juba seitsmeaastaselt, sest sel ajal sai siin suviti vanaemaga käidud vaarikaid korjamas ning selle kaudu avastasin, et on olemas ka kool, kus saabki õppida seda, mis mind tegelikult ka üle kõige huvitab.

Mis sind kõige rohkem aianduses paelub?

Aiandus on meeletult põnev eriala just sellepärast, et see on hästi lai valdkond, kus kunagi ei hakka igav, kus iga päev avastad midagi täiesti uut. Ühe inimese jaoks on juba avastada endale vaid jäämäe tippu. Lisaks ka see, et aianduses vahetatakse pidevalt omavahel teadmisi ja oskusi, mis ei ole kaugeleki nii levinud teistes valdkondades.

Mis sulle aianduskooli juures meeldib ja mis ei meeldi?

Aianduskoolis meeldivad mulle väga meie õpetajad, innovatiivsed õpetamismeetodid nagu e-õpe ja õppematerjalide kättesaadavus Moodles ja

Office'is, meie koolimaja, seda ümbritsev park ja erinevad taimede sordikollektsioonid. Paremini saaks teha ka paljusid asju. Õppemajandis, katmikalal ja pargis võiks olla rohkem töötajaid, see vähendaks töökoormust ja suurendaks töövõimekust.

Mis on su aiandusega seotud eesmärgid tulevikuks?

Üks unistus on kindlasti ka rajada enda puukool, mille üks haru tegeleks taimede sordiaretuse ja teine haru spetsialiseeruks siis haruldaste ja vähelevinud, peamiselt puittaimede paljundamise ja müügiga. Plaanis on ka rajada enda puittaimede sordikollektsioon.

Mida pärast aianduskooli lõpetamist plaanid teha?

Kindlasti soovin tulevikus jätkata samas vaimus, hetkel on soov pärast lõpetamist maaülikooli aianduse valdkonda edasi õppima minna ja siis õppida puukoolipidamist Hollandis.

Mis taimed on su kollektsioonis?

Hetkel on mu kollektsioon üsna tagasihoidlik, kuid iga aastaga on see aina kasvanud. Viimastel aastatel olen rohkem keskendunud okaspuudele ja nende sortidele.

Mis su kollektsioonis kõige lemmikum on, kui seda on?

Hetkel üks lemmikutest on mul keermänni (*Pinus contorta*) sort 'Chief Joseph', hambulise tamme (*Quercus dentata*) sort 'Pinnatifida', kastan (*Castanea sativa*) on ka huvitav, kuid ikkagi külmaõrn, must mooruspuu (*Morus nigra*) ja erinevad peensaagja kirsipuu (*Prunus serrulata*) sordid nagu

Jegor — aianduses parim

'Kanzan'. Lemmikuid on palju ja valida nende seast on raske.

Mis on su lemmiktegevus aianduses?

Hetkel lemmiktegevus on loomulikult pookimine, ilu- ja viljapuude kujundamine, pidev uute teadmiste omandamine ja vaadata, kuidas su enda paljundatud/istutatud taim kasvab iga aastaga aina suuremaks ja uhkemaks.

Mis on sinu jaoks ebameeldivam tegevus?

Ebameeldivaimate hulgas on kindlasti rohimine ja istutusala ettevalmistamine, aga tõsiasi on see, et isegi nende tööde eest ei pääse ma kusagile, need tuleb lihtsalt ära teha.

Jaano Oras, AE15-41-K

Foto: V. Truija

Koolisisese aednike kutsevõistluse tulemused

Koolisiselisel aednike kutsevõistlusel selgusid 4. aprillil 2018 aianduskooli parimad aednikud. Võistlusaladeks oli taimede määramine, pookimine, taimekaitse ülikonda riietumine, kahjustajate määramine, kaalumine, nõõri kerimine ja mõõtmine ning istutusala rajamise arvutamine.

Aianduskooli parimatel aednikel on võimalus oma teadmised ja oskused taas proovile panna 18. mail Türil toimuval Noor Aednik 2018 kutsevõistlusel.

Lüüli Kiik, infospetsialist

Võistluse tulemused:

Aednike võistluse I koht Jegor Dejev

Aednike võistluse II koht Jaano Oras

Aednike võistluse III koht Julia Taro

Parim nooraednik Irina Serebrjakova

Parim arvutaja Priit Kaasik

Parim pookija Kaisa Valk

Parim nooraednikust pookija Viktor Serebrjakov

Parim taimede tundja Jegor Dejev

Parim pookija — Kaisa Valk

Foto: V. Truija

Praktika Rāpinas möödus imekiiresti

Rāpina Aianduskoolis viibis 15.-28. aprillini praktilal grupp Soomest Kiipula koolist: seitse õpilast ja kolm õpetajat. Nende eesmärgiks oli omandada uusi kogemusi, avardada silmaringi, tutvuda meie kooli ja Rāpina eluoluga.

Aprillikuu ilmad olid heitlikud, kuid vihma ja tuult trotsides töötati pargis ja aias, vahelduseks soojas kasvuhoo-nes, käidi floristika tunnis, kuulati loengut söödavatest lilledest. Küsisin, mis praktika tegemistest kõige rohkem meeldis. Üksmeelselt vastasid kõik, et Tartus käigud. Külastasime ühel päeval Tartu botaanikaaeda, jalutasime linnas ja teisel päeval käisime Eesti Rahva Muuseumis. ERM-i suurusest ja välja-panekute rohkusest olid kõik vaimustuses. Vabadel nädalalõppudel käidi Piusa liivakoobastega tutvumas ja veedeti aega Värskas veekeskuses. Tore oli veel see, et koos Illega tehti pargis lõket. Soomes nimelt ei tohi pargis ega koduaias kunagi mingit lõket teha, seepärast nauditi võimalust täiega. Vaheldust pakkusid ka tööpäevad Maarja

Kiipula rühm Eesti Rahva Muuseumis

Külas, tutvuti külaga, töötati üheskoos. Kõige kummalisemalt kõlavad eesti-keelsed sõnad, millega praktika käigus kokku puututi, olid „kinnisvara“ (sm *kiineistö*) ja „murulauk“ (sm *ruoholauka*). Kõige erilisem toit, mida algul ime-likuks peeti, oli kamavaht, kuid see maitstes imehästi.

Meie praktikajuhendajate arvates olid Kiipula õpilased tähelepanelikud ja

töökad, ei virisenud, püüdsid palju õp-pida ja esitasid julgesti küsimusi, kui midagi arusaamatuks jäi. Kiipula õpilas-te arvates oli Rāpinas tore, kaks nädal-at möödus imekiiresti, kevadki oli siia juba kohale jõudnud.

Urve Grünberg, õpetaja

Foto: A. Lindell

Mäluga mängimine ehk Liivimaa kutsekoolide mälumäng

Kutsekoolide mõõduvõtt mälumängus on alguse saanud juba õndsas nõu-kaajal ehk 1983. aastal.

Vahepeal on muutunud riigikord ja koolide nimed, aga tänase päeva seisuga võistlevad kaheksa kooli õpetajad-töötajad. Mälumänguri parim abiva-hend on suur silmaring, hea mälu, külm närv ja teinekord, kui küsimusele ikka keegi võistkonnast vastust ei tea, ka hea arutlemisvõime. Ja loomulikult ka hea tiimitöö, sest üksinda oleks neis mängudes kui mitte võimatu, siis väga raske hakkama saada. Küsimuste tee-made valdkond on äärmiselt lai ja vae-valt keegi on pädev nii looduse, spordi, geograafia, kunsti, ajaloo teemades korraga. Ikka on võistkonda valitud need, kes teavad näiteks spordist roh-kem kui teised või on loodusteemades n-õ kodus.

Rāpina Aianduskool on osalenud kutse-koolide mälumängus algusest peale. Turniiril osaleb kaheksa kutsekooli ja võistkonnas on viis liiget. Mõnikord juhtub ka nii, et mõni mängija ei saa tulla ning kui asendusliiget ei leita, mängitakse väiksema koosseisuga.

Mina sattusin sellesse seltskonda täies-

Toomas, Huko, Ille, Irma ja Valdur mõttetöös juubelihõngulises 140. mängus

Foto: V. Tipp

ti juhuslikult veebruaris, aastal 2016, kui mängisime Pärnu Kutsehariduskes-kuses. Järgnes mäng aprillikuus Viljandi Kutsehariduskeskuses, sügisel oli mäng Olustveres ning enne jõule Järvamaa Kutsehariduskeskuses, veebruaris 2017 Kehtnas ning aprillis Rāpinas. 2017. aasta sügishooaja avasime mälumän-guga Luua Metsanduskoolis, siis enne jõule olime Valga Kutsehariduskesku-ses, veebruaris 2018 jälle Pärnus ja aprillis Viljandis. Seega on iga õppeaas-

ta jooksul neli mängu ja ring praeguste osalejatega saab täis kahe aastaga.

Meie võistkonnal, koosseisus Irma Sa-moldina, Huko Laanoja, Valdur Truija, Toomas Mastik ja mina, õnnestus see-kord Viljandi Kutsehariduskeskuses toimunud mängul võita esikoht!

Loe lisaks:

<http://opleht.ee/2018/02/kutsekoolide-malumangu-on-mangitud-35-aastat/>

Ille Rämmer, pargiaednik

Floristide õppereis Tartusse

Ühel kargel päikeselisel kevadhommi- kul võtsid nii sessioonõppe kui ka päe- vase õppe floristid ette koos oma õpe- tajatega õppereisi Tartusse. Reisi ees- märk oli külastada erinevaid ette- võtteid, tutvuda nende igapäevatööga, saada vastuseid oma küsimustele ja vaadata, millised uued ja põnevad aianduskeskused on Tartus oma koha leidnud.

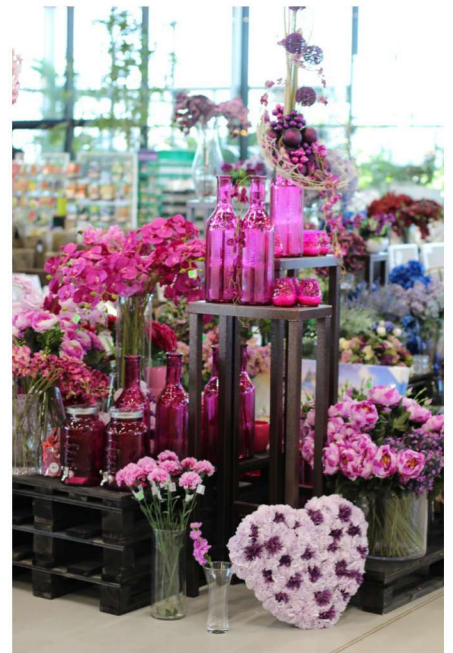
Esimeseks peatuspunktiks oli **Tartu krematoorium**, mida tutvustas meile selle pikaaegne ja väga vitaalne juhata- ja Andres Tõnissoo. Krematoorium on koht, kuhu niisama ei satuta, sinna viib tavaliselt kurb sündmus. Seetõttu oli meie floristidel hulganisti küsimusi ettevõtte toimimise, protseduureegli- te järgimise ning eeskätt lilledega seon- duvate teemade kohta. Rahva hulgas on tekkinud müüte ja eksiarvamusi krematooriumi ümber – lilled taaska- susus, kas ja kui palju tohib üldse lilli krematooriumisse tuua jne. Enamikele oma küsimustest saime vastused ja meie floristid on nüüd kindlasti targe- mad ja julgemad oma tööd tehes and- ma juhiseid neile, kel lähedase ärasaat- mine ees ootab ning ei tea, milliseid lilli, kui palju ja millises seades (kimp, pärg jne) on sobilik viia ning rahustada kliente, et nende viidud lilled jäävad ikka lahkunule. Aeg krematooriumis möödus kiirelt ning kui meid ei oleks oodanud ees järgmine koht, oleksime seal veel ja veel uudistanud ning hr Tõnissoo kaasahaaravat juttu huviga kuulanud.

Järgmisena ootas meid **Leviisa Lilled**, mis on väike lillepoeke Annelinnas. Ettevõtte on tegutsenud 25 aastat sam- as kohas ja on omale annelinlaste hulgas kindla klientuuri leidnud. Täna- päeva kiires elus ja järjest uhkemate kaubanduskeskuste ning neis olevate poodide-salongide kõrval on üsna ülla- tav näha lillepoodi, mis ei ole oma pü- sima jäämiseks pidanud midagi väga kaelamurdvat tegema – tegutseda ühes ja samas kohas, samadel ruut- meetritel – vot see on väljakutse. Ehk ongi selle poe pikaealisuse võlu kindel käekiri, pühendumus oma tööle ja indi- viduaalne lähenemine kliendile? Leviisa Lilled oli hea näide sellest, et ei pea olema pillkupüüdvaid vaateaknaid, ren- dipinda uues ja uhkes kaubanduskes- kuses, vaid äri heaks toimimiseks on

eelkõige inimesed, kes seal töötavad ning pikaajalised, head ja usaldusvää- sed suhted oma klientidega. Poe pere- naine Kairit Mäesalu rääkis ka põgu- salt, kust nad omale lilled ostavad ja kuidas oma sortimenti teistest poodi- dest erinevana hoiavad. Meie pilke püüdsid poes aga kindlasti Itaaliast pärit nelgid, mille värv ja õie suurus olid vaatamist väärt.

Leviisa Lilledest suundusime Eedeni kaubanduskeskuses olevasse **Gaia Lille- salongi**. Avar ja ruumikas kauplus, kus olid omale koha leidnud nii lõike- kui potililled. Valikus oli ka kunstlilli, vaase, korve ja erinevaid tarvikuid lilleseadete valmistamiseks. Gaia Lillesalong on samuti üks praktikakohtadest, kus meie floristid praktikal käivad. Taas- kord vastati lahkelt meie küsimustele ja lubati poes ringi vaadata.

Mileedi uuest lille- ja interjöörikesku- sest Lõunakeskuse juures on vast kõik lillehuvilised juba kuulnud. Keskus avati eelmise aasta oktoobri lõpus. Keskuses on suur valik kunstlilli, sisustuskaupu, lilleseadete tegemiseks kõikvõimalikke tarvikuid, valgusteid, Eesti disaini (eeskätt põnevaid tekstiile ja vilditud vaipu ning mööblit nii tuppa kui ka terrassile), grillivarustust ja loomulikult ei puudu ka värsked lõikelilled. Kesku- ses tehakse uusi ja inspireerivaid välja- panekuid lähtuvalt aastaajast või täht- päevadest. Kel ideede puudus kummi- tab, võiks oma sammud kindlasti Mi- leedisse sättida, sest inspiratsiooni leiab sealt kõvasti. Meid huvitas eelkõi- ge toalilled osakond, mida tutvustas Mileedi esindaja Alar Suurmets. Toatai- mede sortiment keskuses on muljet- avaldav – keskmine taimede kogus on ca 4000 ühikut. Valikus on suuri toapal- me, kui pisikesi sukulente, nii lihtsami- ni kasvatatavaid ja suuremat tähelepa- nu ning hoolt nõudvaid taimi, kaunilt õitsevaid orhideesid kui ka lopsaka roheline lehestikuga toapuid – valik on suur ja igaüks peaks sealt midagi oma maitsele ja meelele leidma. Üheskoos arutledes jõudsimme järeldusele, et Mi- leedi toataimede osakond oleks väga heaks praktikakohaks floristidele, kuna seal õpitakse erinevaid liike tundma ning saadakse teada, kuidas nendega igapäevaselt ümber käia, millised on nende hooldusnõuded ja kasvutingi- mused. Toataimede ja nende kasvutiin-

Mileedi lille- ja interjöörikeskus

gimuste teadmine on üks oluline osa floristide töös, sest enamikes lillepoo- dides on müügil ka toataimed ja mis oleks kenam, kui kauni lillega ka nõuandeid taime edaspidiseks hoolda- miseks kaasa anda, et taimest jätkuks rõõmu pikemaks ajaks. Mileedis oli ka pisike aiaosakond, mis hetkel oli ehi- tusjärgus, kuna olemasolev pind osutus liialt väikseks. Taas oli sortiment mul- jetavaldav – suured õites magnooliad, vormi põetud ebaküpressid, imetabas- te keerdunud okstega hariliku sarapuu 'Contorta' istikud, suured viinapuud, Hiina kadakad jne – tunne oli kui jalu- taksid võlumetsas, kus sinu kohal kõr- guvad ühed rohkem, teised vähem tuntud eksootilised puud. Kui ostusoo- v puudub või polegi kohta, kuhu selliseid eksootilisi hiiglasid istutada, siis sinna jalutama ja uudistama tasub ikkagi minna, võtta see hetk ja tunda ennast kui muinasjutus.

Meie muinasjutt jätkus aga edasi **Gar- destist** – Baltimaade suurimas kodu- ja aianduskeskuses, mis avati aprilli kesk- paigas. Gardest pakub laias valikus aia- ja toataimi, aiameööblit, tööriistu, toitu ja tarvikuid lemmikloomadele, sisus- tuskaupa, lõikelilli ja hooajalist talukau- pa. Keskus on suur ja avar, ettevõtte kontseptsioon on, et saaksid kõik vaja- liku (mis puudutab aiandust vähemalt) ühest kohast kätte. Kui soovid rajada oma aeda, leiad sealt vajalikud taimed, õiged tööriistad, vajalikud mullad- väetised – kõik, mida tahta võid osta.

Ka Gardestist püüdsid eelkõige meie pilke suured ja eksootilised puud (tundub selle kevade trend olema), mida soovi korral osta saab ja oma aeda natukene teistmoodi haljastada. Valikus oli ka hooajalisi lilli, viljapuid ja marjapõõsaid. Selleks, et hoomata kogu keskuses pakutavat kaupade sortimenti, tuleks seal veeta tunde ja tunde ning see on kindlasti koht, kuhu ikka ja jälle tagasi tulla.

Meie pikk ja päikeseline päev Tartus oli informatiivne, inspireeriv ja tore vaheldus igapäevasele koolitööle.

Liane Mäesalu, kutseõpetaja

Fotod: I. Kaeli

Baltimaade suurim kodu- ja aianduskeskus Gardest

Õppekäik aianduse eriala ettevõtetesse

6. aprillil toimus aianduse eriala õpilaste ja kutseõpetajate õppekäik praktikaettevõtetesse. Õppekäigud praktikaettevõtetesse rahastab Euroopa Liit ja Euroopa Sotsiaalfond. Külastasime kolme ettevõtet: Fiirels OÜ, Valgeanso OÜ ja Plantex AS.

Esimesena külastasime **Fiirels OÜ**-d, mis on väike pereettevõtte, kus tegeletakse mahetootmisega. Kokku on maad 100 ha, valdavalt õunaistandikud. Kasvatatakse 5-6 õunasorti, näiteks 'Kuldrenett', 'Tiina' ja 'Liivika'. Toode-

takse ka õunamahla, kuhu ei lisata suhkruid. Enamus toodangust realiseeritakse Tallinnas, erinevates hulgiladudes ja toidupoodides, sealhulgas Rimi kauplustes.

Teine koht, kus käisime oli **Valgeanso OÜ**. Tegemist on taas pereettevõttega, kus suvehooajal on abiks üks hooajatöötaja, kuid suurem osa tehakse oma pere jõududega. Peamiselt kasvatatakse erinevaid suvelilli ning maitsetaimi, ligikaudu neljasaja liigi ja sordi ringis. Toodangu turustamine

toimub erinevatel laatadel, näiteks Türi lillelaadal, kus kohalik rahvas käib kohapeal ostlemas. Praktika poolelt saab tegeleda varakevadel võõrasmade istutamisega, kevadised tagasilõikused taimedel ja muud hooldustööd. Majutust kohapeal ei pakuta.

Plantex AS ehk **Juhani puukool** on perepuukool, mis asutatud 1995. aastal. Kokku töötab ettevõttes 110 inimest, kellest mõned on muidugi hooajalised töötajad. Juhani Puukoolil on tootmispaigad üle Eesti: Räpina,

Kohtla-Järve ja Lohkva aiandid. Räpina aiandis on mikropaljunduslabor ja 7500 m² kasvuhooned. Istikuärisid on Juhani Puukoolil kokku kuus: Harkus, Lagedil, Viimsis, Jõhvis, Pääskülas ja Tartus. Praktika poole pealt pakub Juhani Puukool palju praktilisi tegevusi, mille raames saab õppida taimede paljundamist, istutamist, hooldamist, pakendamist ja komplekteerimist ning turustamist. Praktika ajavahemik on märtsist oktoobri lõpuni, kuigi parem aeg praktika sooritamiseks on märtsist juunini, kuna sel ajal on kõige mitmekesisem tööde valik. Ettevõtte ei paku ööbimise võimalust.

Karl Jürgen Porro, AE15-41-K

Foto: M. Hilkja

Plantex AS praktikajuhendaja Tea Juhani näitab kokkupakitud viljapuude konteinerit

Savisaare sibullilled

Õpetaja Merike Aometsa initsiatiivil sõitis väike grupp aianduskooli õpetajaid ning külalised Soomest 24. aprillil külla Sulev Savisaarele, kellele kuulub Eesti suurim sibullillede kollektsioon. Eriline on see aed seetõttu, et Põhja-maades ei ole ühtegi teist inimest, kes nii rikkalikult sibullilli just avamaal kasvataks. Taimi on aias 2000 ümber, millest oma lemmikuks peab aiaomanik varakevadisi sibuliiriseid.

Peab tunnistama, et esimene pilguheit aiale tekitas nõutu tunde, sest eemalt paistsid ainult saepurumultši alla peidetud peenrad, kus arvukalt puidust toikaid püsti. Silma ei jäänud ühtegi värvilaiku, mis öitsvaid lilli reedaks. Mida lähemale aga liikusime, seda rohkem märkasime krookuseid, sinililli, lõokannuseid, lumikellukesi, püvililli jne. Mõne taime paremaks uurimiseks oli vajalik kükitamine, sest väikesed ja haprad kevadekuulutajad olid nii tagasihoidlikud. Toikad on peenrasse sisse torgatud sibulate paiknemise märgistamiseks.

Aiaomanik kõndis reavahedes ringi ning puistas taimede ladinakeelseid nimetusi, lisades juurde ka eestikeelse nime ja sordi. Soomlastele oli see väga meeltnööda, sest nii said ka nemad aru, mis taimedega täpsemalt tegemist on.

Kui uurin Sulev Savisaarelt kaua ta juba sibullilli kasvatanud on, ütleb ta 40 aastat. Küsimusele, miks just sibullilled, ta vastata ei oskagi. Eriliseks muudab nende kasvatamise aga see, et pilt aias muutub iga kahe nädala tagant. See mis õitseb praegu on kahe nädala pärast närtsinud ning õied on puhkenud uued liigid.

Ilm on veidi pilves, kellaaeg varajane, seetõttu hoiavad paljud õied ennast koos. Mitmed taimed on peenardes kasvama hakanud mahapudenenud seemnetest ning nendest aretab Savisaar ka uusi sorte, hetkel on tal enda aretatud sorte juba 20 ringis.

Sulev Savisaare aias kasvab taimi, mis oma looduslikus kasvukohas on peaaegu välja suremas. Näiteks kollaste õitega iiris, mida looduses on leida ainult ühes kohas Gruusia mägedes. Samuti õnnestub meil vaadelda lumikellukest, mille üks sibul maksab 230 eurot. Hina ajab kõrgeks kollase värvusega sigi-

Sibullillepeenrad saepurumultšiga

mik, mis üldjuhul on lumikellukestel roheline. Üllatuslikult mõjutab hinda ka õite väiksus ehk mida väiksem õis, seda kõrgem hind.

Nii rikkalik sibullillede kogu on meelispaik ka muttidele ja mügridele, kellele kollektsiooni näol on rikkalik toidulaud kaetud. Rahuliku meelega aiapidaja küll tõdeb, et mutid tema kollektsiooni aeg-ajalt kahjustavad, kuid suurt numbrit ta sellest ei tee. Samuti ütleb ta, et sibullillede kasvatamine on praktiliselt hooldusvaba. Kuigi umbrohi on ka siin suureks mureallikaks, aitab juba varemmainitud saepurumultš. Teine

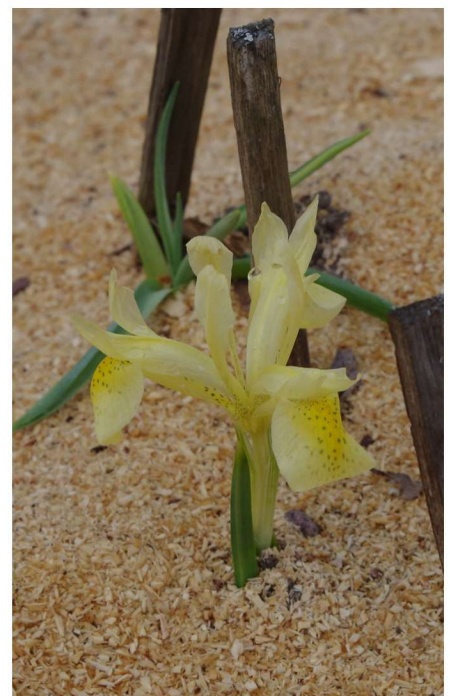
Täidisõielised sinililled

Koerahammas

oluline töö on viljade eemaldamine, sest muidu paljunevad taimed kontrollimatult ja muutuvad ise umbrohuks.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Haruldane Gruusia iiris

Langenlois, Austria 17. - 26. aprill 2018

Erasmus+ programmi raames sain käia aprillikuus stažeerimas Langenloisis, Austrias. Austria külastamine oli olnud mu ammune soovunelm aastate tagant, mis nüüd täitus.

Teisipäevahommikune varajane start Langenloisi sai alguse juba kell 6. Tallinna lennujaamas ühinesin 2. kursuse aianduse ja 1. kursuse maastikuehituse eriala õpilastega. Vivian, Paula, Jegor ja Kirke suundusid kolmenädalasele praktikale, mina saama kogemusi õpetamisest. Austria tervitas meid säravate võililled, õitsvate kirsside, kohe-kohe puhkevate kastanite ja sirelitega. Langenloisi jõudsime kell viis õhtul kohaliku aja järgi, kui rongijaama oli tulnud vastu Roland Gaber. Tema tegi kiire tiiru Langenloisis, et leiaksime ratastega sõites üles Heindorfi puukooli, näitas keskväljakut, viis kooli külastajate ja suunas meid sööma sööklasse, kuhu mahub lähedalt kogu koolipere.

Bildungszentrum Gartenbau Langenloisis õpib 200 õpilast vanuses 14-19 eluaastat ja töötab 30 õpetajat, kellest pea 70% on vanuses 55-60 eluaastat. Kooli teeb põnevaks, et seda juhib kaks direktorit. Koolis töötab veel terve hulk kaastöötajaid, kes viivad läbi praktilisi tunde, aitavad pidada korda öötundidel, teevad tööd suurel kooli territooriumil. Koolitunni pikkus on 50 minutit ja päev algab meile harjumuspäraselt vara — juba kell 7.50 ning kestab ikkagi kella 16ni. Lõunapaus on tervelt tunni pikkune ja iga paaristunni järel on pausid 20 minutit. Kuna koolis õpib ka erivajadusega õpilasi, siis õhtuti pärast söögipausi kella 18st 20ni on õpilastele järeleaitamistund. Seda võimalust kasutavad ka need, kellel mingi töö tähtsaks tegemata.

Juba järgmisel päeval sain vaadelda lilleseade teooria tundi, mis üllatas traditsioonilise õpetamisega — õpilased loevad teksti, õpetaja kirjutab tahvlile ette ja õpilased kirjutavad järgi. Kõik töölehed on paberil igaks tunniks eraldi ettevalmistatud ja õpilased säilitavad tehtud tööd suurte mappidena, mida hoolsalt kaasas kannavad. Sellise õpetamise meetodi eesmärgiks on õpilaste lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamine, kuna digimaailm on igapäevaelu lahutamatu kaaslane. Käisin ka ettevõtlusõppe, praktilise lilleseade ja nn õppimisbüroo (*Lernbüro*) tundides, samuti

Bildungszentrum Gartenbau Langenlois

aednike müügitundides Haindorfi puukoolis, kus aitasin müügipäevaks ettevalmistusi teha, korraldada lilli, lillepeenraid ja hortensiaid.

Igas tunnis sain ennast tutvustada saksa keeles, mis iga päevaga paremaks läks. Paarile klassile sain näidata Räpina Aianduskooli kodulehte, vastata õpilaste ja õpetajate väga erinevatele küsimustele nii kooli kui tavaelu kohta Eestis.

Vabal ajal käisin koos Viviani, Paula, Jegori ja Kirkega väikesel väljasõidul Wachau kloostri varemetes ja Melki lummavas kloostris, mille korraldas Roland Gaber. Edasi tutvusime ise võrustajate poolt väljapakutud vaatamis-

väärsustega — Viini erinevate parkide ja vanalinnaga, käisime Langenloisi kohalikus veinikeldris, Tullni pargis ja Kremsi vanalinnas. Nädal möödus kiiresti ning kõiki neid päevi saatis iga hetkega kasvav õhutemperatuur, mis Viinis viibimise päeval jõudis 29,5 °C. Selline olukord oli ka austerlastele tavatu, kuna märts oli olnud külm, lumine ja nüüd tärkas kõik korraga õide, kõik tööd tahtsid korraga tegemist. Äratuleku päev algas vihmaga ja tore oli jälle tuulekas selga panna — koju sõiduks. Eestimaa tervitas mind tuttava 9 °C soojaga ning Rāpinasse jõudes oli õhk külm ja jäine.

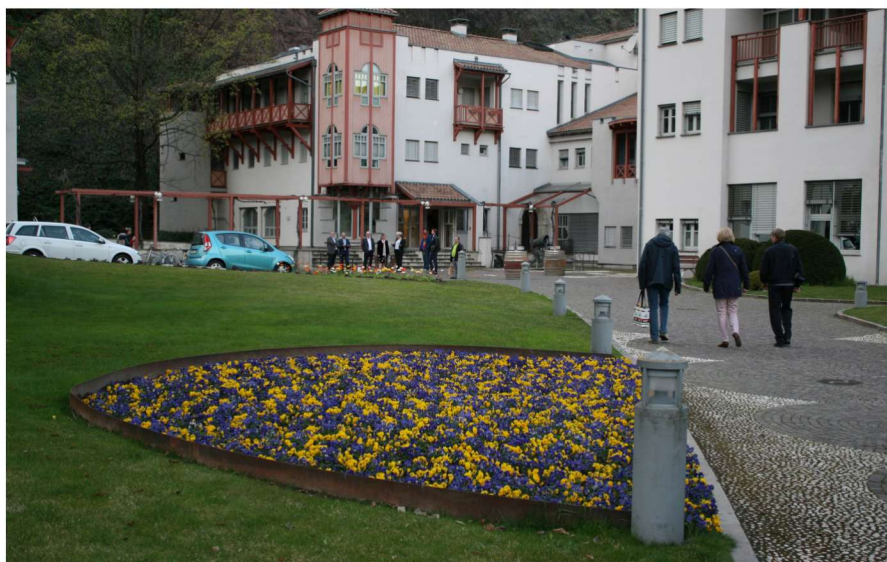
Anu Seim, kutseõpetaja

Foto: J. Dejev

Õpetajad Itaalias Laimburgis Euroopa aiandusõpetajate seminaril

Sellel hilisel kevadel saime võimaluse nautida kahte kevadet, käies aprilli algul Itaalias Lõuna-Tirolis Euroopa aiandusõpetajate seminaril Erasmus+ koostööprojekti raames. Iga-aastane üritus toimus 14. korda ja igal aastal toimub see erinevas riigis. Eestis toimus õpetajate seminar 2009. aastal. Õpetajaid on sellel üritusel aastati erinevalt, 14-16 riigist. Õpetajate seminar on ellu kutsutud aitamaks organiseerida Euroopa nooraednike kutsevõistlust ja riikidevahelise õppetöö edendamiseks. Õpetajad võivad liikuda kogu Euroopas ja õpetada ka teistes riikides. Olen sarnase projekti käigus käinud õpetamas Saksamaal Münsteris ja Austrias Langenlois. Kõik riigid soovivad näidata oma maa parimaid aiandusettevõtteid, kooli ja kohalikku kultuuri. Itaaliaski nägime Laimburgi aianduskooli tegemisi. Selle kooli õpetamistingimused ei ole samad mis meie koolis, kuid just sellest koolist on kaks aastat järjest tulnud maailmameistrid maastikuehituses ja floristikas. Kooli tehnilised baasid on vajalikud, kuid mitte ainult vahendid kõrgete tulemuste saavutamiseks. Maailmatasemel saavutuste nimel on tarvis õpilastel kõikidest ölekõrtest, mis neile antakse kinni haarata ja õpetajaid on tarvis maailma mööda ringi sõidutada, et neil oleks ölekõrsi, mida õpilastele anda.

Laimburgi koolis avaldas muljet direktori kõne, kus ta õpilaste võidust Abu Dhabis pikalt rääkis. Kasvuhooned on vanemad kui meil, aga suurte kollektsioonidega ja tegeliku tootmisega. Välikollektsioonid ei ole suured, kuid kor-

Laimburgi aianduskooli esine

ras. Selles koolis ei ole palgalist pargiaednikku. Kõik tööd teevad ära õpetajad õpilastega. Keset suve, kui õpilastel on puhkus (kolm kuud), tehakse hädavajalikku hooldust kooli töötajate poolt kuni õpilased jälle tulevad. Õpilaste töödel on alati küljes sildid — kes tegi ja kes juhendas.

Käisime ühes suures orhideekasvanduses, kus orhidee kasvab kultuuris 60 kuud ja on seejärel müügikõlblik. Kogu see viis aastat tuleb tema eest hoolitseda ehk raha välja käia ja siis alles tuleb kasum.

Trautmannsdorfi lossipargi külastus, kus olin teist korda, jättis samuti kustumatu mälestuse. Park asub äkilisel kallakul, kus midagi kasvatada õnnestub vaid terrassitatud aladel. See teeb pargi hooldamise väga raskeks. Rääkisin sealsete aednikega, kes väitsid, et aeda

hooldab talvel ja varakevadel 14-15 aednikku ja suvel kolmkümmend aednikku. Pargi pindala on 12 ha, seega on kevadel vaja 0,8 ha ühel inimesel korda teha. Siledal pinnal oleks see kerge ülesanne, kuid 100 m kõrgusevahel pinnal on see tõeline ime. Park on väga korras, suurte peenarde ja hekkidega, murupinda peaaegu ei ole. Pargist ei puudu ka loomad ja linnud. Itaaliasse sattudes tasuks seda parki kindlasti külastada.

Aianduskeskused, mida külastasime, olid meie Hansaplantist väiksemad, kuid väga hea ja kvaliteetse taimevalikuga ning korralikult eksponeeritud taimedega. Osa toodangust toodetakse kohapeal aiandis, mis annabki maksimaalse toodangu kvaliteedi. Tootmine on rindeline, mis tähendab, et lavatitel kasvavad taimed nn „kahes kihis“, siis

Orhideede kasutamine vertikaalhaljastuses lihtsate vahenditega. Vaade eest- ja tagantpoolt.

amplid ripuvad üleval ja lavatite all on näiteks ajatussibulad.

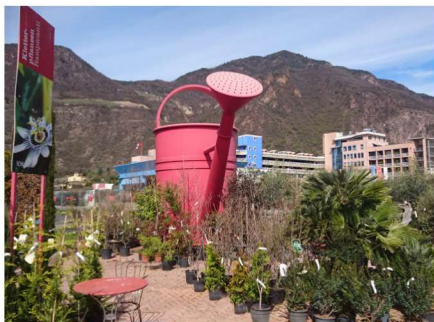
Linnaekskursiooni käigus viidi meid ka läbi kalmistu. Sellestki oleks meil Eestis palju õppida.

Itaalia on tuntud veinimaana ja meile tutvustati ka ühte kohalikku veinikeldrit ning lõpuõhtul riigile kuuluva uurimisinstituudi veinikeldrit. Hea oli kuulda, kuidas eraomanikust veinikeldri omanik jutustas loo, kuidas tema isa 40 aastat maa alla üksinda käsitsi veinikeldri kaevas (130 m), sest abijõu palkamiseks tal raha ei olnud. Peaaegu kõik nõlvad, mis Südtirolis on mullaga kaetud on kaetud viinamarjaistandikega ja sile maapind õunapuuistandikega. Iga kümnes õun, mida müüakse Euroopa turgudel, pärineb Südtirolist.

Minu reisikaaslaseks oli Priit Trahv. Nägin, et temagi telefon sai pildistamisel piisavalt vatti. Järgmisel aastal toimub seminar meile väga lähedal, Läti aianduskoolis Bulduris.

Reet Palusalu, kutseõpetaja

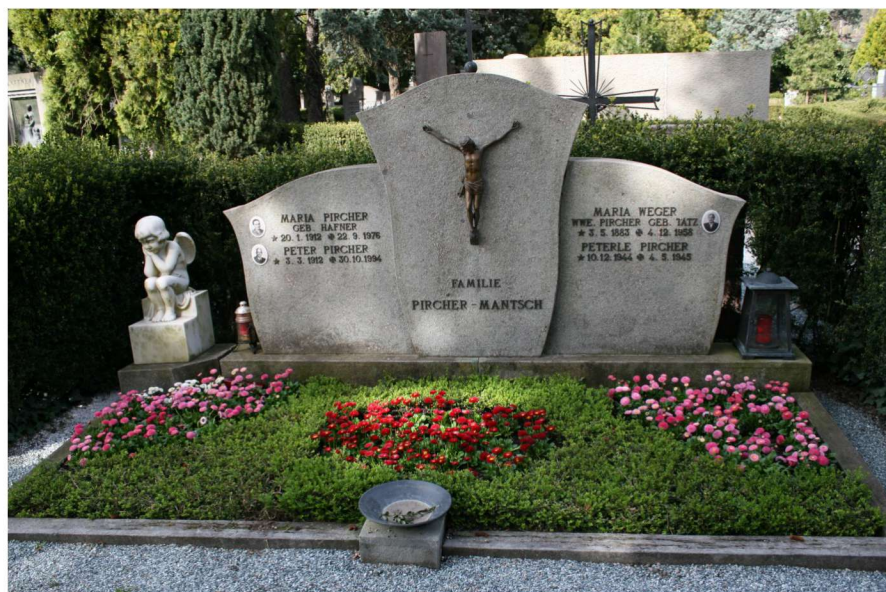
Fotod: R. Palusalu, P. Trahv

Müügiplatsi pilgupüüdja

Tsitruseliste kollektsoon kasvuhoones

Kalmistukultuur on Põhja-Itaalias kõrgel järjel

Lillejõgi Trautmannsdorfi lossipargis

Õpiränne Taani — Green Academy Aarhus

Õpirände Erasmus+ raames sõitsime siin allakirjutanu, õpetaja Anu Käär, ja aianduse I kursuse õpilane Priit Kaasik Taani, Green Academy Aarhus'i, saamaks uusi kogemusi ja oskusi meie partnerkoolis. Meie, kui õpetajate eesmärgiks, oli eelkõige tutvuda kooliga, sealsete erialade ja õpitingimustega, osaleda igapäevastes praktilistes tundides. Lisaks soovisime näha ja avastada ka pisut Taanit.

Lend, mis meid Kopenhaagenist Aarhusi lennutas, tekitas meis maandudes pisut hämmingut. Eelnevalt teadsime, Aarhus on Taani suuruselt teine linn, ca 300 000 elanikuga, aga koht, kus meie maandusime, oli keset põlde ja kogu õhk oli rammusast „kopsurohust“ paks. Oot, kas midagi läks nüüd valesti? Kus on linn? Saime oma kohvrid kätte ja kõne meie vastuvõtjale rahustas meid pisut maha. Selleks, et linna jõuda, pidime sõitma bussiga ca 35 km, et jõuda sihtkohta. Ehk siis lennujaam ei asunudki linnas vaid keset põlde ja metsi, kust siis bussiga suundusime edasi Aarhusi, kus partnerkooli esindaja meid ootas.

Esimene päev möödus uudistades ja ennast eluoluga kurssi viies. Pakkisime oma kohvrid lahti ja läksime lõunasöögile, olgu siinkohal ära mainitud, et koolis 3x päevas pakutud söök oli väga mitmekesine, ökoloogiline (taanlased on väga suured ökoloogiliste toodete tootjate tarbijad!) ja mis peamine – väga maitsev! Kui esmavajadused rahuldatud, sai ka ümbrust uudistatud ja mis peamine – võrrelda, kui palju on kevad neil varem saanud. Ikkagi aianduskooli inimesed ja kõik mis looduse ja lilledega seotud on meile ju südamelähedane! Ja kevade märke oli küll ja veel, kooli õppehoonete muruplatsid sinetasid krookustest, kirsskontpuude kollastes õitevahus puud meelitasid kimalasi, nartsisside sügavkollased õied rõõmustasid silma ka pilves ilmaga. Meie jaoks olid ootamatud taimed eerikad, neid oleme Eestis näinud eeskätt sügisese haljastuse puhul, aga tegelikult on see kevadine taim ja Taanis oli teda rikkalikus värvalikus ja suuremate ning väiksemate gruppidenä väga osavalt ära kasutatud. Kooli tutvustavas ringkäigus viidi meid erinevatesse osakondadesse ja kasvuhoonetesse. Elevust tekitas meis loo-

Anu, Priit ja Liane koos võõrustaja Karolina Sikalaga

Taimede toetamine kasvuhoones

makasvatuse hoone – erinevas vanuses veised (päris tillukesed veel soojendusvestides), kitsed, sead, lambad, igasugu erinevaid ja uhked kanad ning isegi kass (see oli vist küll niisama patseerimas seal) ja väikelooma hooldajate õpperuum kilpkonnade, deegude, erinevate madude, ämblike ja sisalikega.

Aga et mitte ainult suu lahti kogu seda toredust vaadata, uurisime, millised tööd ja tegevused meid ees ootavad. Olime valmis käed külge lööma eeskätt kooli kasvuhoones, sest tööd tehes saab kõige parema ülevaate, kuidas

kogu korralduslik pool toimib ning annab ka hea võimaluse õlgõla kõrval õpilastega tööd teha ja nendega suhelda. Kõik, kellega koolis kokku puutusime (õpilased, õpetajad, teenindav personal) rääkisid väga head inglise keelt ja see tegi olemise väga mugavaks. Siinkohal julgustaksin kõiki õpilasi ikkagi kandideerima välispraktikale, isegi siis kui oma keeleoskus tundub olema napp – lisaks erialastele oskustel saab ka keelepraktikat, mis ei jookse vist küll kellelgi mööda külge maha.

Praktilistest töodes saime toetada tumeda purpurvaniku taimi, kasutades selleks erinevaid toetusviise – mõlemad neist oli meie jaoks uudsed, väga geniaalsed lahendused. Samuti potistasime tubakalilli, kuid kõige töömahukamaks osutusid tööd kurgi- ja tomatitaimedega. Meiega kaasas olnud õpetaja Anu Käär õpetab Räpina Aianduskoolis katmikalal köögiviljandust ja nüüd oli just õige hetk saada individuaalset ja väga detailset õpetust, kuidas siis ikkagi hooldada eespool nimetatud taimi, et saak oleks maksimaalne ja et neid ka võimalikult lihtne oleks korjata. Rõõm tehtud tööst ja vaatepildist, mis peale taimede korrastamist ja hooldust valdas, oli rahuldust pakkuv. Meie töökultuur (enda järel prahi koristamine, tööriistade omale kohale paigutamine, kiire ja põhjalik töö) ja tehtud tööd pälvisid sealsete õpetajate kiituse. Eestlasele loomupärase tagasihoidlikkusega leidsime, et nii ju peabki.

Õpiränne ei tähenda ainult tööd ja praktiseerimist, vaid ka tutvumist selle maaga, kuhu sa oled saabunud. Nii võtsime meiega eesmärgiks ära näha põhilised vaatamisväärsused, mis Aarhusis on. Esmalt botaanikaaed, mis muu võikski esimesena meie nimekirjas olla!? Aarhusi botaanikaaed asub üsna linna südames, koosneb nii klaashoonetest, kus on eksponeeritud erinevate maailmajagude taimi kui ka välialast, mis on üsna sarnane Tartu botaanikaaiale. Botaanikaia külastamine (ka klaashooned) on kõigile tasuta ja tundub, et on üks meelispaiku linlastel, kus aega veeta. Kõige eksootilisem paik oli kumera klaaskupliga ruum, kus oli loodud troopiline mets – linnud laulsid, liblikad lendasid, õhuniiskus oli vist 100% ja temperatuur ulatus 35 °C-ni. Ruumis kasvasid erinevad palmid, rohkem või vähem lõhnavad taimed – imeline!

Aarhus botaanikaia kõrval asub nn vana linn ehk Den Gamble By. See 1914. aastal avatud vabaõhumuuseum, kus on 75 erinevat hoonet ning võimalik heita pilk erinevatesse ajastutesse (16.-20. sajand) ja vaadata, mil moel taanlased on elanud. Paljudes majades käib elu. Ajastukohastes riietes töötajad on täielikult oma rolli sisse elanud – pagaripoest võid osta suhkrukringlit, kirjatarvete poes kirjutada sule ja tindiga, tänavatel sõidab kaless, mille pukis istub keebiga kutsar, haned ja pardid

Green Academy Aarhausi imeline eerika peenar

patseerivad vabalt ringi. Selles linnas jagub vaatamist ja uudistamist terveks pikaks päevaks, mida meie ka tegime – iga ukse taga ootas midagi huvitavat, heita pilk 200 aasta tagusesse klassiruumi või rätsepmeistri kodusse, kiigata sajandialguse autoärisse või portselanipoodi.

Kui lilled ja ajalugu vaadatud, siis pöörasime oma pilgud tänapäeva ja külastasime AROs-t, mis on kunstimuuseum ja eelkõige huvitas meid selle hoone vikerkaare panoraam, mis on 150 meetrit pikk ja 3 meetrit lai 360° vaatega klaasist jalutuskoridor hoone katusel, kust saab heita pilgu läbi erinevate vikerkaarevärvide kogu Aarhuslile. Seal kõndida oli tõeliselt põnev! Lisaks vaatasime muuseumis ära ka palju räägitud n-ö poisi kuju, mis on loodud Austraalia kunstniku Ron Muecksi poolt ja on ca viie meetri kõrgune ja nii päris, et lausa hirmus hakkab. Muuseumis on põnev ning vaatamist ja uudistamist jagub ka neile, kel kunstiga lähedased suhted puuduvad.

Meie kümnapäevasesse õpirändesse jagus nii põnevaid töid, huvitavaid kohtumisi, uusi avastamisi kui ka toredaid õhtusi jalutuskäike.

Tulvil emotsioone, uusi teadmisi ja

Kunst vs reaalsus, kumb on tõelisem

kogemuste võrra rikkamana lahusime pisult kurvalt Taanist, sest tundus, et nüüd alles reis algas.

Liane Mäesalu, kutseõpetaja

Kurgisõprade parimad loovtööd

Hapu salat

Elasid kord kaks kurki. Nad kasvasid ühes väikeses kasvuhoones ühe ja sama kurgitaime otsas kõrvuti. Nad olid nagu naabrid. Sõid-jõid koos, kasvasid koos, nägid päikest ning veetsid ööpi-medused koos.

Ühel päeval, kui kurgid olid juba üsna suureks kasvanud, läksid ühe kurgi seemned omavahel tülli. Nimelt hakkasid seemned omavahel vaidlema selle üle, kummad on magusamad. Ühed väitsid, et nemad on magusamad, kuna neile paistab peaaegu kogu aeg päike

peale. Teised aga ei olnud sellega nõus ning väitsid, et päiksepoolsed on juba hapuks läinud, kuna nad on pidevalt päikese käes.

Kuna seemneid on kurgil palju, siis oli lärm kõva ja kostus isegi naabritele, kes kuidagi ei suutnud aru saada, mille üle nad õieti vaidlevad ja mis on nende tüli põhjustanud.

Sel hetkel, kui sõnelus oli täies hoos, tuli aga perenaine ja võttis mõlemad kurgid taime küljest ära, viis need kööki ja lõikas mõlemad ühte kaussi salatiks. Kui ta seda salatit maitses, oli see täitsa hapu ja ei kõlvanud üldsegi süüa,

sest seemnete suur tülitsemine oli kurgi hapuks ajanud. Perenaine viskas kogu salati pimedasse kompostikasti. Naaberkurk, kes oli kõike seda tüli vaikides kannatlikult pealt vaadanud, ütles nüüd, et näete, mida teie riid kaasa tõi. Nüüd oleme me kõik siin. Ka meie ei kõlvanud enam teiega koos söögiks. Istume kõik siin pimedas kompostikastis, keegi ei näe päikest ning keegi ei saa meid süües rõõmu tunda kui maitsvad me oleme.

Kerdo Murde, 1. klass, Parksepa Kesk-kool. Juhendaja Ene Kärg.

Jutukonkursi 1. koht kategoorias kool

Haige kurk

Jade Leanne Väljaots,
Võhma Kool, 5. klass,
juhendaja õp. Pilvi Ait

*Koomiksikonkursi
1. koht
kategoorias kool*

Kuidas tavaline kurk sai sõbraks pisikurgiga...

Ühel päikesepaistelisel, kuid külmal veebruarikuu päeval pandi aknalaualevasse külvikasti kasvama kaks seemet. Üks seeme oli suurem, teine väiksem. Nädal pärast külvamist piiluski mulla seest suuremast seemnest kasvanud taimenina. Mulla seest välja tulemine ei olnud küll kerge, aga päike paistis nii kutsuvalt ja taimeke otsustas kiiresti sirguma hakata. Ta kasvas ja kosus jõudsalt, tundis rõõmu valgusest, soojusest ja värskest veest.

Läks mööda paar nädalat. Suuremast seemnest sirgunud tavalise kurgi taim oli kasvatanud endale uued lehed ja sai kolida päris oma potti.

Päris tore oli aknast välja vaadata ja inimeste tubaseid toimetusi jälgida. Aga kurk igatses endale päris oma sõpra. Sõpra, kellega saaks rääkida kurkide saladustest, seiklustest ja naljadest.

Ühel päeval märkas kurk, et külvikasti-naaber on ka oma nina mulla seest välja pistnud. Kurk küünitas ennast naabri poole ja andis mõista, et see peaks rutem kasvama, sest muidu pole

kellegagi suhelda ja on igav.

Naaber aga ei kiirustanud kasvamisega. Kurgil tuli hea mõte. Et naabri kasvamisega aeg läheks kiiremini, hakkas ta rääkima lugu sellest, kuidas ta Indiast Eestimaale jõudis. Kurgi lugu meeldis naabrile väga ja ta otsustaski kiiremini kasvada.

Kui naaber külvikastist potti istutati, sai ta ennast kurgile ka tutvustada. Selgus, et kurgi naabriks oli pisikurk. Pisikurk rääkis oma seiklustest teel Mehhikost Eestisse.

Sõprade juttu jätkus veel mitmeks kuuks.

*Kui Sul igav,
jutuga sõpra tagant kiirusta
sõbraga on olla hea,
kastis, potis, põllu peal...*

Tallinna Nurmenuku Lasteaia Meelespea rühma lapsed ja õpetaja Karin Luik.

*Jutukonkursi 1. koht
kategoorias lasteade*

Muinasluuletus kurgist ja melonist

Elasid kord kurk ja melon
„Melon? Olõt iks sa elon?”
„Elon, elon!” vastas melon.
„Kohe jäi su kurgipurk?
Olõt tavalinõ kurk?”

Kurgil vajus suunurk alla,
päästse itkemise valla.
„Katski läts mu kurgipurk.
Olõ-i tavaline kurk!”

Istusid nad maha koos,
hetkelises nutuhoos.
Tuli mees ja maha vaatas,
kurgi-meloni ta kaasa haaras.

Leidlik – nagu alati,
mees tegi juurviljasalati.
Kurk see sinna ära eksis,
laste suus ta ringi keksis.

Lugu oli lihtne, jah.
No mis sest – tühja kah!

Romek Niilo koos isa Tõnuga,
1. klass, Parksepa Kesk-kool.

*Luulekonkursi 1. koht
kategoorias kool*

Männiriisika rühma kurgisõbrad

Riisikate lasteaias kevad täies hoos,
riisikate lasteaias lapsed rõõmsalt koos.
Kurke kasvatama hakkas Männiriisikate rühm,
kisa-kära rühmas lakkas, seemned mulda said.
Pärast tegime veel pai.

Vaatlesime, uurisime, päevi muudkui loendasime,
pisimelon vastu punnis, lõpuks lehe välja sai.
Kaasa elasime talle, kuid ta ikka otsa sai!

Tavalisi kurke kolm, aknalaualt pühi tolm,
suureks kasvada neil isu, ära kurgitaim kisu!
Kurke juba ootame ja veel peame lootma me,
et tal meeldib meie juures, siis on kurgid taimel suured.

Harilikul kurgil elu, meeldib meie akna peal,
poole meetri pikkuselt ta sünnipäeva juba peab.
Õied säravad kui päike, lehed lopsakad on tal,
laste silmi rõõmuläike, toonud on me kurgitaim.

Kurki maitsta on meil isu, kannatust veel varu,
enam kaua neil ei lähe, kas te saite aru?
Männiriisikate rühmas kevad täies hoos,
varsti on meil tore maitsta, kõiki kurke koos.

**Kris, Martin, Risto, Kert, Liandra Mirell, Marko, Karo-
la, Trevor, Oliver, Kaur, Noel.** Juhendaja Urve Rõõm.
Kernu Põhikooli Haiba lasteaed „Riisikas“.

Luulekonkursi 1. koht kategoorias lasteaed

Kurgid päästavad maailma

Marta Gornstein, Sillamäe Eesti Põhikool, 6. klass,
juhendaja õp Meeli Rjabova.

Joonistuskonkursi 2. koht kategoorias kool

Kurkide spordipäev

Kehtna Lasteaed Siller, **Võilille rühm**, 4-7 aastaste laste ühistöö, juhendaja õp Imbi Saare.

Joonistuskonkursi 1. koht kategoorias lasteaed

Haridustehnoloogi minutid

Kaitse autorit! Vol 2

Kuidas infot otsida ja CC litsentsiga kaitstud teosed üles leida?

Info otsimisega puutume kokku igapäevaselt. Kõige tavalisem info otsimise viis on sisestada sõna *Google* või mõne teise otsingumootori vastavale väljale. Tulemuseks võib saada suure hulga vasteid (artikleid, kodulehti jm), mis sisaldavad otsitavat sõna. Üsna tihti oleme kogenud, et otsingumootori poolt pakutava hulgast on vajaliku info leidmine üsna vaevaline, vahest isegi keerukas. Mõnikord jääbki vajalik info leidmata, sest sisestatud otsingusõna ei ole just see, mis otsitavat leida aitaks.

Arvestama peaks ka sellega, et eesti-keelset infot otsides saame oluliselt vähem allikaid, kui seda sama infot inglise keeles otsides. Taimede kohta infot otsides saame oluliselt rohkem allikaid, kui sisestada otsitava taime ladinakeelne nimi.

Ole kriitiline!

Kõik, mida internetis kirjutatakse ei pruugi olla tõde! Ka Vikipeedia artiklid võivad sisaldada vigu. Sellepärast tuleb leitud infot alati üle kontrollida. Uurimustööde algallikate leidmiseks kasuta pigem otsingumootorit *Google Scholar* (scholar.google.com/).

Autoriõigus

Autoriõigust tuleb jälgida ning autorlusele ja algallikale alati viidata.

Siinkohal toon välja mõned soovitusel:

1. Kui autorit ei ole artikli algusesse või lõppu märgitud, siis uuri, kas see kajastub kuskil mujal artikli avaldanud veebilehe osas.
2. Kui autorit ei ole märgitud, siis tasuks sellise materjali algmaterjalina kasutamisest loobuda.
3. Kui algallikas on kaitstud *Creative Commons* (CC) litsentsiga (vt eelmine

koolileht), siis uuri järele, mis tüüpi litsentsiga tegemist on, alles seejärel otsusta, kas CC litsentsiga kaitstud allikat saad kasutada oma töös.

4. Viita algallikale ja autorile.

5. Kaitse enda tööd CC litsentsiga, eriti kui kavatsed selle veebi üles laadida, või mõne algallika CC litsents seda nõuab.

PEA MEELES!

Ühtegi teksti, isegi mitte ühte lauset ei ole hea *copy-paste* (kopeeri-kleebi) meetodil oma töösse paigutada. Kui seda tehakse, on tegemist tsitaadiga ning see tuleb lisaks viite lisamisele veel ka jutumärkidesse lisada. Artikleid vms tekste algallikana kasutades on otstarbekas nende sisu refereerida ehk oma sõnadega ümber kirjutada. Mõte peab seejuures jääma samaks. Ka refereerimisel tuleb algallikale viidata.

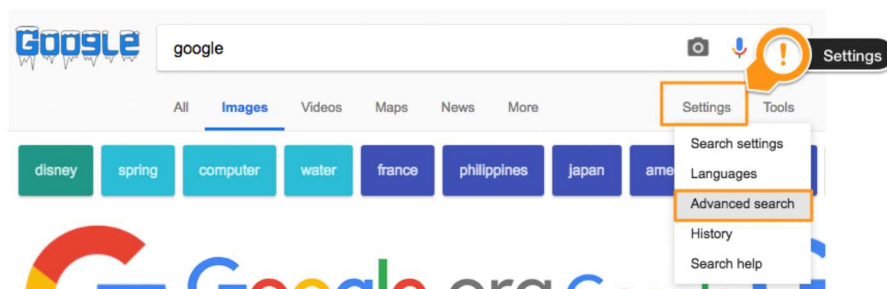
Piltide otsimine sammhaaval

Esimene võimalus:

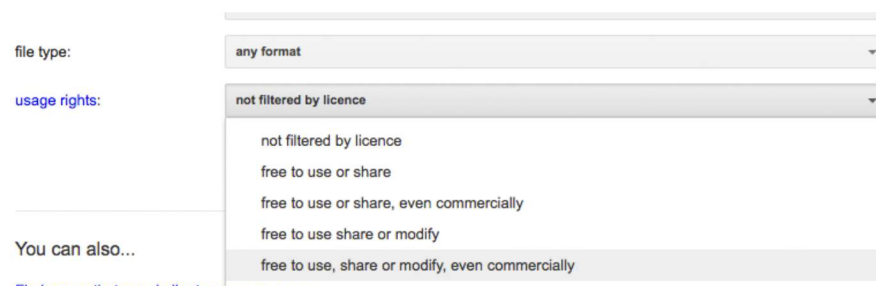
1. Vali *Google Chrome*'i pildiotsingust laiendatud otsing (*Settings* -> *Advanced search*) (vt Joonis 1).
2. Vali sobilikud kasutaja õigused (*Usage rights*) ja määra litsents, mille alusel pilte otsitakse (vt Joonis 2).

Teine võimalus:

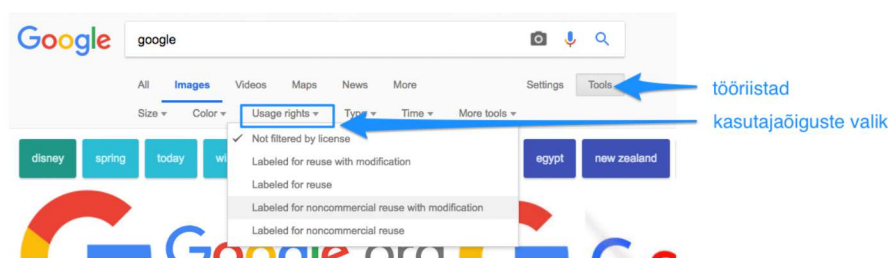
1. Google Chrome'i pildiotsingust vali tööriistad (*Tools*) (vt Joonis 3).
2. Ava kasutajaõigused (*Usage rights*).
3. Vali sobilikud õigused.

Joonis 1. Pildi otsimine kasutajaõiguste järgi (laiendatud otsing).

Joonis 2. Pildi otsimine kasutajaõiguste järgi (litsentsi määramine).

Joonis 3. Pildiotsing kasutajaõiguste järgi.

Pildile viite lisamine

Veebist leitud sobilike fotode, piltide kasutamisel oma töös tuleb viidata nii foto algallikale, kui ka foto autorile. Ja kui fotole on lisatud CC litsents, siis ka sellele (vt Joonis 4).

Pixabay keskkonnast on võimalik kerge vaevaga üles leida nii foto autor kui ka fotole määratud CC litsents (vt Joonis 5).

Vaatamata sellele, et Internetist on võimalik leida tohutul hulgal materjale, ei tasuks alahinnata raamatutest leitava infot. Ära unusta, et enda tehtud fotod lisavad alati tööle väärtust.

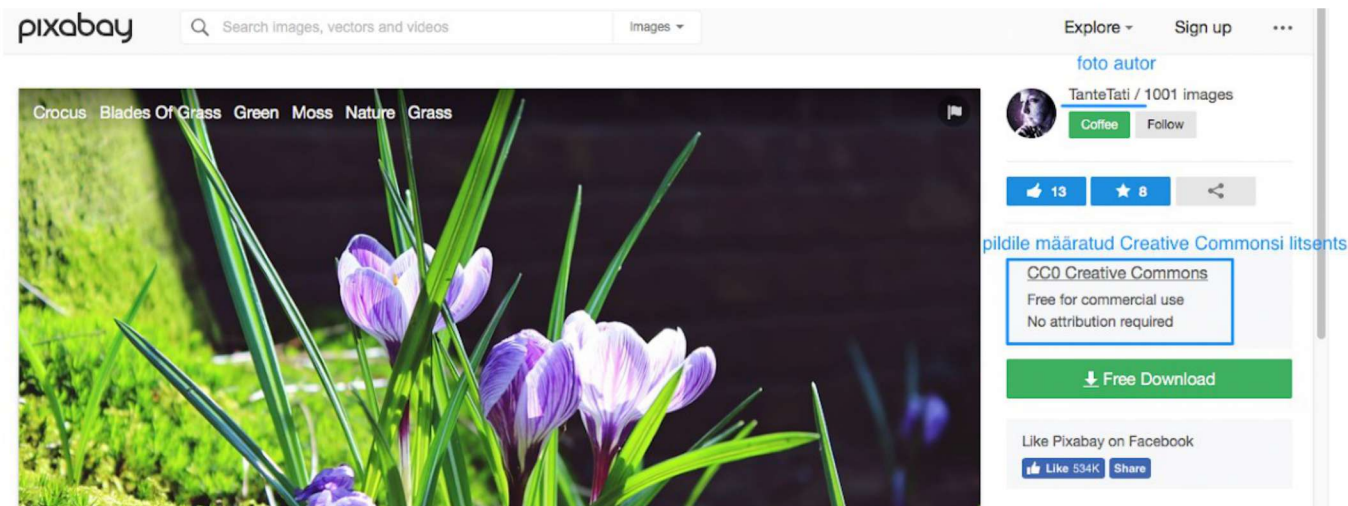
Turvalist teiste autorite materjalide kasutamist!

Katrin Uurman, haridustehnoloog

[Crocus](#), [TanteTati](#), [CC0 Public Domain](#)

Joonis 4. Veebist leitud fotole ja autorlusele viitamine.

Joonis 5. Ekraanitõmmis Pixabay kodulehest, kust leiti näites kasutatud foto (https://pixabay.com/p-1286742/?no_redirect).

Uued õpirändeprojektid Räpina Aianduskoolis

Erasmus+ „Uued kogemused Euroopast!“ 2018-2020

Euroopa Liidu rahastatav õpilaste ja õpetajate õpiränne: 74 õpilast (kaetud on kõik erialad ja ka Maarja Küla õppeühm), 24 õpetajat ja töötajat.

Lisaks kutsutakse Räpinasse õpetama üks külalislektor Itaaliast (floristika). Projekti eelarve on 224 459 €. Projekti osaleb 18 partnerkooli. Lisaks Eestile Austriast, Saksamaalt (kolm kooli), Suurbritanniast, Soomest (kaheksa kooli), Taanist, Hollandist, Hispaaniast, Prantsusmaalt, Itaaliast.

Nordplus Adult 2018 „Garden Gate to the North“

Projekt Maarja Küla õpilastele ja töötajatele.

Õpirändel osaleb kokku 14 inimest: neli õpetajat 24.-26. oktoobril 2018 õpiränne ja tutvumine Kiipula kooli ja praktikabaasiga; kuus õpilast õpirändele kestusega kaks nädalat; neli õpetajat õpirändel koos õpilastega kestusega kaks nädalat.

Projekti eelarve 10 090 €. Projekti periood: sept 2018 kuni sept 2019.

Janely Org, projektijuht

Floral Fundamentals
saadik Tiina Koskinen
(Soomest)

**SUVISED
KIMBUD ja
SEADED**

Tasu 35 eurot
Tasumine kohta peal või arvaga

9.30 kogunemine
10.00 - 16.00 demo
12.00 - 13.00 vaheaeg

Räpina Aianduskool, Pargi 32, Räpina

Registreerimine 25. maini: pille.peterson@aianduskool.ee

Räpina Aianduskooli

**FLORISTI
PÄEVAL**

31. mail 2018

**RÄPINA
AIANDUSKOOI**
RAHASTAMISEKESKUS

Põnnid metsas ja aias

Räpina Aianduskool kutsus Põlvamaal ja Võrumaal paiknevaid lasteaedu osalema loodusharidusprogrammis „Põnnid metsas ja aias“. Lastele pakuti võimalust omandada teadmisi nii metsa, raba, kui ka aiaelu vajalikkusest.

Loodushariduse programmi raames saavad lapsed teha praktilisi töid aianduse valdkonnas, liikuda looduses ning

õppida märkama seal elutsevaid lindloomi. Projekt oli mõeldud lastele vanuses viis kuni seitse eluaastat. Loodushariduse programmi ootasime kuni 70 osalejat (lapsed + õpetajad/lapsevanemad kokku).

„Põnnid metsas ja aias“ loodusharidusprogramm toimub 23. mail, kus osalevad Ahja lasteaia „Illikuku“ lapsed ja

31. mail saavad loodusteadmisi Kuldre lasteaia „Sipsik“ lapsed.

Projekti rahastab Hasartmängumaksu Nõukogu. Projekti maksumuseks on 1922 €.

Janely Org, projektijuht

Minu EESTI

Eesti on riik, kus ma sündisin. Ma olen sellega väga rahul, sest see ongi minu Eesti. Siin on turvaline ja pole loodushoole.

Mina kavatsen tulevikus jääda Eestisse, kuid ma ei oska öelda, kas siis on see Eesti selline nagu praegu. Kas ilmastik on sama, kas raha liigub, kas hinnad on kõrged ja mis kõige olulisem – kas räägime ja kasutame meie emakeelt? Eesti keel on ilus keel, seda on väga raske õppida, kuid see on väga ainulaadne keel.

Eestis on mitmeid traditsioonilisi tähtpäevi, mida tähistatakse. Ma ei suu-

daks olla ilma nendeta: jõulud, vastlapäev, jaanipäev, mardipäev. Väga tähtis on ka iseseisvuspäev. Jõulud on mulle väga armsad, eriti kui saan kingiks vanaema kootud soojad sokid. Mardipäeval ma enam marti jooksmas ei käi, olen selleks liiga vana, kuid olen selle kombe pärandanud oma nooremale vennale.

Laulupidu on üks tähtsaim sündmus, mida Eestis oodatakse ja millest osa võetakse. Esimene laulupidu Eestis peeti aastal 1869 ja sellest ajast on laulupidude traditsioon jõudnud tänapäeva. Laulupeod on aidanud luua inimestes ühtekuuluvustunnet ning taas-

tada ka Eesti Vabariigi.

Minu isamaa on väga arenenud riik, mis tähendab, et kõik on harjunud kasutama interneti üle Eesti igal pool. See on väga mugav. Järjest rohkem rakendatakse töödes roboteid, mis teevad inimeste elu lihtsamaks, kuid robotid ei tohiks ka kogu tööd inimestelt ära võtta.

Ma ei tahaks mitte mingil juhul, et eesti keel ja meie traditsioonid elust ära kaoks. Selleks peame oma Eestit hoidma!

Ilmar Jürisaar, ME17-41-K

Ma sündisin Venemaal. Nüüd elan Eestis. Mulle meeldib see väike riik suurepäraste võimalustega. Eesti loodus on väga ilus. Riigis pole mahajäetud kohti, kõik metsad ja põllud on puhtad, hästi hooldatud. Eesti noored on julged ja ettevõtlikud. Mulle meeldivad eesti sportlased, teadlased, disainerid, ettevõtjad, külaelanikud ja töötajad. Riik on avatud ja läbipaistev. Tore on näha, kuidas inimesed oma kultuuri kaitsevad ja arendavad, ning ma tahan neid aidata.

Viktor Serebrjakov, AN17-31-Ki

Minu Eestimaa. Elan Eestis ja olen sellepärast väga uhke. Meie kodumaa on väga ilusa loodusega. Metsades kasvavad sirged ilusad männid, kased ning kohevad kuused. Põllud on viljakad, umbrohist puhtad. Minu arvates on kodumaal taevast isegi kõrgem kui teistes maailma kohtades. Õhtuti, kui jalutan väljas, tundub, et tähed taevast on kullakarva ja kuu kõnnib mu pea kohal, nagu hoiaks ta mind oma hiiglaselise armu all. Järved ja jõed on nüüd küll kaetud jääga, aga ikkagi väga ilusad ja kalarikkad. Minule meeldib eesti rahvas. Inimesed on sõbralikud, vastutulelikud, toetavad.

Eveli Moisejeva, AN17-31-Ki

Tulin Venemaalt Räpina Aianduskooli haridust saama. Ma ei kahetse, et siia õppima tulin. Koolis on väga head õpetajad. Räpina linn ise on väga mugav ja kaunis, kooli kõrval voolab ilus jõgi. Räpinas on väga toredad aiad. Olen elanud Eestis pool aastat. Selle aja jooksul olen käinud Tartus. Tartus on väga ilus vanalinn ja seal on sõbralikud inimesed. Ma loodan, et mul on võimalus külastada ka teisi linnu Eestis. Mulle meeldib, et Eesti inimesed on rahulikud.

Darja Barinova, AN17-31-Ki

Minu Eesti on varakevaditi rõõmust hõiskav ja elule pakatav, kui mesilased õitsvatel pajuurbadel sumisevad ja paiselehed kraavipervedel õitsevad ning lõod lõõrides põldude kohal sinisest taevasse tõusevad, taamal kiivitajad mahehäälselt omi asju ajavad ja metsad on sinililledest sinetamas.

Minu Eesti on hiliskevaditi täis õhkõrnu vaevu tajutavaid, vaevu aimatavaid, kuid ometi tugevaid ja ühendavaid tundeid, kui õunapuud on valgeroosasse õitevahtu mähitud ja õobikud valjult hilisõhtul päikeseloojangul laksutavad ning teineteist leidnud kenad noored käsikäes sireleid nuusutavad ja teineteisele keset suurt õitemerd õnneõisi kingivad.

Minu Eesti on suviti soe ja kiirelt askeldav, kui metsa kohalt kõuepilv üles kerkib, aedades floksid lõhnavad, muruniidukid mürisevad, pärnaõied õhtusse magusat lõhna kingivad, köökides värsket kurki ja tilli lõigatakse või pärast tugevat vihma muld rammestavalt peenardel lõhnab, värskelt võetud kartulid õuemurul pesemist ootavad ja udu heinamaade kohal tõuseb. Heinapallid põldudel tuletavad meelde heinarõuke ja puust piidega heinareha, aega, kui talude juures lehmad õhtuti lüpsmist ootasid ja jutte endiseaegsest kadunud Eestist, mida vanavanemad tagasi ihaldasid.

Minu Eesti on sügiseti viljadest lookas ja tarkust taga nõudev, kui kureparved hääbitsedes üle koristatud põldude

kuld kollaste kaasikute ja tumeroheliste kuusikute taha lendavad ja vikerkaar eemalduval tumesinisel hoovihmapilvel särama lööb ning seenelised metsadest puravikkudest ja pilvikutest täis korvidega kodu poole tõttavad.

Minu Eesti on talviti vaikne ja rahulik. Igal inimesel on omad tegemised ja toimetused. Umbe tuisanud külavahe teedel viib üksikute jalajälgede rida üle hangede ning kaugel silmapiiril paistab külm talvine päike hõbedaselt sätendavatelt puudelt tasa härma maha langeb ja kuu kumedas öös hilised teekäijad tähtede säras suurt vankrit imetlevad või lapsed lustakalt veelompidel liugu lasevad.

Merike Aomets, kutseõpetaja

Minu EESTI

Minu Eesti on suvised pikimad päevad,
Mis liigagi kiiresti mööda meist läevad.
Minu Eesti on sügisõhtu Valgre muusikas,
Ta laul ja viis, mis mind hingeni puudutab.
Minu Eesti on talvede jääkülmu muinasjutt,
Kus parasjagu kõike - kirk, naer ja nutt.
Minu Eesti on loodus, mis kevadel ärkab —
Tema rüpes kuis lumikelluke, tasane, tärkab.
Minu Eesti on tuul paitamas viljapäid päikese lõõmas
Ja kodune rahvas värsket rukkileiba söömas.
Minu Eesti on ülased õitsemas allpool metsakohinat
Ja loodust hoidvad haldjad kuulmas oja vulinat.
Minu Eesti on ilus ja hoidmist väärt —
Ta tähistab mu unistuste maailma äärt.
Minu Eesti on lipul sinav rukkilille värvus,
Musta mullaga põllud ja valge — rahu värvus.
Minu Eesti on lapsepõlv kadakasel karjamaal,
Kus tegemist nii palju, et koju jõudsin eha aal.
Minu Eesti on mu ema hellade käte soojus,
Tema lakkamatu hool ja tingimusteta armastus.
Minu Eesti on esivanemate higist läbi imbunud töö,
Nende palved keset pilkast ja pimedat ööd.
Minu Eesti ei ole kõik tore ja hea,
Ent paremat kohta ma ilmas ei tea.
Minu Eesti on mu minevik ja olevik ja tulevik
Ja et sündinud olen siin on kõige suurem kink.

Kaisa Valk, AE17-42-K

Meie kodumaa, meie paljude sünnikoht Eesti. Meie rahvas on juba ammu ja pidevalt võidelnud selle väikse, kuid kauni maa nimel. Siit ära peletanud nii suuremaid kui väiksemaid võõrvägesid. Oleme võidelnud oma iseseisvuse ja heaolu nimel. Olen õnnelik, et elan nii kaunil ja turvalisel maal, kus ei pea kartma suuri looduskatastroofe. Olen õnnelik, et meil on puhas loodus, ilusad traditsioonid ja kenad inimesed.

Meie väikesest riigist ei ole maailmas küll palju kuuldud, aga mulle tundub, et areneme aina edasi ja jõuame üha kõrgemale ja kaugemale uute ja suuremate saavutustega.

Mul oleks väga kahju siit kuskile teise riiki ära kolida, jätta maha kõik, mis juba tuttav ja kodune. Tahan kaitsta seda riiki ja siinset loodust ning inimesi. Mina arvan, et selline puhas loodus nagu siin, on väga suur väärtus ja kindlasti hoidmist ning taastamist väärt.

Hoidkem meie loodust ja hoidkem meie riiki!

Loore-Ly Mahla, FL15-41-K

See väike maa, kus on palju järvi ja metsi asub Läänemere kaldal. Mina ja minu kauged esivanemad elavad siin juba mitusada aastat. See väike maalapp oma paiknemise tõttu on alati vallutajaid meelitanud. Siin on olnud suured sõjad, küüditamised. Siin on ajapikku vahetunud valitsejad, vapid ja lipud, kuid inimesed on jäänud.

Meie suguvõsa on pärit Revalist — Tallinnast, kuid mulle meeldivad rohkem Eestimaa väikelinnad. Need on kohad, kus inimesed tunnevad üksteist, teretavad ja naeratavad. Siin on rahu ja vaikus, rohkem linnulaulu ja värsket muru lõhna, vähem stressi ja pinget. Eesti on looduse poolest nagu muinasjutt. Meil on palju rohelist ja puhast õhku, mida hingata. Selline on minu väike kodumaa ja mul pole kunagi tekkinud tahtmist siit lahkuda.

Arje Dubrovenski, AE17-41-K

Sa igast maakonnast mõttetera laena,
iga maakond, iga küla, iga inimene on isemoodi.
Eestlastest tehtud naljade üle rõõmsalt naera,
eestlane ajab oma asja ja on ikka enda moodi.

Istuta vahelduseks oma maalapile üks noor tamm,
viibi rohkem värskes õhus imelises Eesti looduses.
Näita oma kaasale, kus tuleb eesti mehe sitkus ja ramm,
jutusta oma lastele ja lastelastele, mis tempe tegid sa nooruses.

Pühenduge sellele ajale mis on teile antud,
pidage meeles oma vanemate ja vanavanemate õpetussõnu.
Selle aja jooksul on peredes paljusid emotsioone kantud,
kui järgid põlvkondade soovitusi siis tunned ka elust mõnu.

Laula ja tantsi oma hing nooreks,
naudime oma kultuuri, keelt ja looduses viibimist selles ajavoos,
Õpi tarkusi igast valdkonnast muidu su mõistus jääb tooreks,
jäädvustagem kaunid mõtted ja hetked selles ilusas eduloos.

Elis Sepp, vilistlane

Tulin Eestisse esimest korda eelmise aasta augustis. Tulin õppima aianduskooli. Eesti on väga huvitav ja ilus maa. Siin on ilusad metsad, jõed, pargid ja linnad. Mulle meeldib Eesti loodus ja söök. Minu lemmiktoidud on heeringavõileib, Eesti juust, liha, kala ning šokolaad. Eestlased on väga sõbralikud. Minu Eesti — ilusad metsad, head inimesed ja maitsvad toidud.

Egor Fedotov, AN17-31-Ki

Minu esimene tutvumine algas Eestiga aastal 1986, kui tulime poistega spordilaagrisse. Mida mu silmad nägid, jättis hämmastava mulje. Puhtus, kord, inimese harmoonia loodusega, mõõdukus, tagasihoidlikkus. Teine tutvumine Eestiga leidis aset aastal 2012 kui tulin Jaanilinna elama. Õppisin Narva Hariduskeskuses ja nüüd Räpina Aianduskoolis. Mul on väga hea meel, et mul on võimalus õppida ja omandada praktilisi oskusi just Eestis.

Mikhail Starikov, AN17-31-Ki

Sellel aastal kolisin ma väikelinna Räpinasse. Õpin nooremaednikuks ja eesti keelt. Räpina mulle meeldib, see on ilus ja vaikne linn. Meeldib ka Tallinn, sealne vanalinn ja uued ebatavalised hooned. Meeldib ka Tartu, linna teatrid ja pargid. Mulle meeldib reisida bussiga mööda Eestit. Mulle meeldib see maa.

Anastassija Kalašnikova, AN17-31-Ki

Kastid Kadrioru

Aianduskooli puidutöökojas käis kolmapäeval peale lõunat kibekiire töö, sest anti viimast lihvi lillekastidele, mis reedel viiakse pealinna — Kadrioru parki. Tellijaks Kadrioru pargi juhataja asetäitja Kati Veski.

Maastikuehituse päevase osakonna õpilased olid meie külaskäigu ajal ametis kolmekümne lillekasti värvimisega, just nii suur oli tellimus Tallinnast. Õnneks oli ilus päikeseline ilm ja tundus, et õpilased nautisid meisterdamist ja

kastide värvimist. Õpetaja Priit Trahvi väitis, et töö kastide kallal on käinud juba kaks nädalat ja kõik päevase osakonna maastikuehituse õpilased on olnud ametis. Valminud kastidele panakse Kadriorus isegi õpilaste nimesildid peale, kes tööga ametis on olnud. Seega, kui juhtud suvel jalutama Kadrioru pargis, siis püüa leida meie õpilaste kätetööd.

Miks üldse selline tööpakkumine vastu võeti? Õpetaja Priidu sõnul võib telli-

muse vastu võtta sel juhul, kui antud töö on õppekavaga kooskõlas. Pakutud tellimus sobis ning õpilased said omandada töö käigus uusi töövõtteid ja lahendusi. Kadrioru lillekastide meisterdamine on olnud seni tähtsaim ja suurim tellimus maastikuehituse õpilastele.

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Foto: V. Truija

Värskest värvitud lillekastid valmisid õpetaja Priit Trahvi juhendamisel „MTÜ-s Kastivabrik“

Pervõi Mai, 2018.

Jälle käes on Pervõi Mai – töörahval pidu, aga töö ju otsa sai, rahaseis neil kidur... „Kes ei tööta, see ei söö“ - vananenud loosung... Mees, kes suuga vahtu lööb, kahel jalal maandub... Ausalt eal ei rikkaks saa, töö ju rikub tervist, mida vähem tööd teed sa, nõnda Sa, säästad eluvärve... Õpi õhku müüjemaie, õpi põhku süüjemaie, õpi sõnu seademaie!

Ivo Ivri (Toivo Niiberg)

Maastikuehituslikud rajatised — Islandi mätasmaja

Icelandic turf house — täiesti naturaalne ja lihtlabane viikingite lahendus. 99% on taaskasutatud materjal. Murumättad on tulevaste uute peenarde juurest üles kooritud, puitmaterjaliks vanad lauad ja eksamitööd. Töö teostasid AE15-41-K ja ME17-41/42-K kursused.

Õige tulemuse saavutamine võtab veel aega, mida kõrgem muru, seda etem. ☺

Mairold Mänd, kutseõpetaja

Foto: V. Truija

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänu kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont **Küljendaja** Valdur Truija

Maikuu nali

Kantpea näeb öösel unes tohutul hulgal kartuleid. Hommikul läheb unenägude seletaja juurde ja küsib, mida küll kartulid unenäos tähendavad.

Unenägude seletaja mõtleb viivu ja vastab: "On ainult kaks võimalust — kas kevadel mulda või sügisel kasti!"